

Riksdagens svar RSv 247/2016 rd — RP 210/2016 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och till vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och till vissa lagar som har samband med den (RP 210/2016 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet (AjUB 15/2016 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 1 kap. 9 § och 2 a kap. 6 a §, sådana de lyder, 1 kap. 9 § i lag 1001/2012 och 2 a kap. 6 a § i lag 1374/2014,

ändras 2 a kap. 3–6 §, 8 § 1 mom., 12 och 13 § samt 14 § 1 mom. och 10 kap. 2 och 4 §,

sådana de lyder, 2 a kap. 3 och 4 §, 8 § 1 mom. och 14 § 1 mom. i lag 288/2012, 5 § i lagarna 288/2012, 918/2012 och 1374/2014, 6 § i lagarna 288/2012 och 1374/2014, 12 § i lagarna 288/2012, 918/2012 och 1001/2012 och 13 § i lagarna 288/2012 och 918/2012 samt 10 kap. 2 § i lagarna 1188/2009, 288/2012, 918/2012, 1001/2012 och 1374/2014 och 4 § i lagarna 1188/2009 och 1374/2014, samt

fogas till 2 a kap. 9 §, sådan den lyder i lagarna 288/2014 och 1370/2014, ett nytt 3 mom. och till 10 §, sådan den lyder i lagarna 1370/2014 och 1374/2014, ett nytt 3 mom. samt till 2 a kap. en ny 12 a § som följer:

Riksdagens svar RSv 247/2016 rd

2 a kap

Förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda

3 §

Att lämna arbetet på grund av arbetsresorna

En person har giltig orsak att lämna arbetet

1) inom tre månader från det att anställningsförhållandet inleddes, om de dagliga arbetsresorna vid heltidsarbete överstiger i genomsnitt tre timmar och vid deltidarbete i genomsnitt två timmar,

2) för att inom en vecka från det att personen lämnade arbetet flytta till en annan ort där personens make har ett sådant varaktigt arbete eller bedriver sådan företagsverksamhet som tryggar försörjningen, om de dagliga arbetsresorna vid heltidsarbete överstiger i genomsnitt tre timmar och vid deltidarbete i genomsnitt två timmar efter flyttningen,

3) när arbetsstället ändras under anställningsförhållandet, om de dagliga arbetsresorna till och från det nya arbetsstället vid heltidsarbete överstiger i genomsnitt tre timmar och vid deltidarbete i genomsnitt två timmar.

4 §

Vägran att ta emot arbete

En arbetssökandes rätt till arbetslöshetsförmåner avbryts 30 dagar efter vägran att ta emot arbete

1) för 90 dagar, om den arbetssökande utan giltig orsak vägrar ta emot arbete som han eller hon blivit vald till,

2) för 60 dagar, om den arbetssökande utan giltig orsak vägrar ta emot annat än i 1 punkten avsett arbete som erbjuds av arbets- och näringsbyrån eller som på något annat sätt individuellt erbjuds honom eller henne,

3) för 30 dagar, om det arbete som avses i 1 eller 2 punkten skulle ha varit högst två veckor.

Rätten till arbetslöshetsförmåner för en arbetssökande som är permitterad eller får arbetslöshetsförmåner av en orsak som jämföras med permittering avbryts på det sätt som föreskrivs i 1 mom. räknat från vägran att ta emot arbete.

Om en person genom sitt eget förfarande har varit orsak till att ett anställningsförhållande inte har kommit till stånd, anses han eller hon ha vägrat ta emot arbete.

Såvida det inte finns anledning till någon annan bedömning anses den arbetssökande ha vägrat ta emot arbete den dag arbets- och näringsbyrån eller arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter får kännedom om vägran eller om att personen har förfarit på det sätt som avses i 3 mom. eller den dag då personen har förfarit på det sätt som avses i 1 eller 3 mom. Närmare bestämmelser om den tidpunkt då den arbetssökande anses ha vägrat ta emot arbete utfärdas genom förordning av statsrådet.

Riksdagens svar RSv 247/2016 rd

5 §

Giltig orsak för vägran att ta emot arbete

Det som föreskrivs i 4 § tillämpas bara på arbete

1) som med beaktande av den arbetssökandes arbetsförmåga kan anses vara lämpligt för honom eller henne,

2) för vilket lön betalas enligt kollektivavtal eller, om något kollektivavtal inte finns, gängse och skälig lön för sådant arbete på arbetsorten, och

3) som inte berörs av strejk, lockout eller blockad.

En person har giltig orsak att vägra ta emot erbjudet arbete, om

1) lönen för ett deltidsarbete och den arbetslöshetsförmån som eventuellt betalas till honom eller henne, efter avdrag av kostnader för arbetsresor och övriga kostnader som beror på att han eller hon tar emot arbetet, blir mindre än den arbetslöshetsförmån som annars betalas till honom eller henne,

2) han eller hon inte ges skälig tid att ordna vård för barn och att undanröja svårigheter som beror på arbetsväg och andra motsvarande begränsningar,

3) arbetet står i konflikt med hans eller hennes religiösa eller etiska övertygelse,

4) arbetet förutsätter utförande av sådana uppgifter som är uppenbart osedliga eller strider mot god sed,

5) arbetet är förenat med ett uppenbart hot om våld, eller

6) det i arbetet förekommer trakasserier eller annat osakligt bemötande som medför olägenhet eller risker för arbetstagarens hälsa.

En person kan vägra ta emot erbjudet arbete utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsförmåner också av någon annan orsak än de som avses ovan i 1 och 2 mom. och i 6–8 §, om denna orsak kan jämföras med dessa.

6 §

Vägran att ta emot arbete på basis av regional rörlighet

En person har giltig orsak att vägra ta emot erbjudet arbete om de dagliga arbetsresorna vid heltidsarbete skulle överstiga i genomsnitt tre timmar och vid deltidsarbete i genomsnitt två timmar.

8 §

Skydd för yrkesskicklighet

En person har inom tre månader från registreringen som arbetslös arbetssökande eller från ett senare avslutande av heltidsstudier giltig orsak att vägra ta emot arbete som inte motsvarar den yrkesskicklighet som baserar sig på hans eller hennes utbildning och arbetserfarenhet (*skydd för yrkesskicklighet*). Medan skyddet för yrkesskicklighet gäller har den arbetssökande giltig orsak att vägra ta emot även erbjudet heltidsarbete med iakttagande av vad som föreskrivs i 5 § 2 mom. 1 punkten. Skyddet för yrkesskicklighet börjar om från början, när personen har uppfyllt det arbets-

Riksdagens svar RSv 247/2016 rd

villkor som förutsätts för arbetslöshetsdagpenning och maximitiden för arbetslöshetsdagpenning börjar räknas om från början.

— — — — —

9 §

Uteblivande från ett möte där en sysselsättningsplan utarbetas

— — — — —

Det som i 1 och 2 mom. föreskrivs om uteblivande från ett möte där en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter den utarbetas eller revideras, ska också tillämpas på uteblivande från en inledande kartläggning enligt 9 § i lagen om främjande av integration.

10 §

Vägran att utarbeta sysselsättningsplan

— — — — —

Det som i 1 och 2 mom. föreskrivs om vägran att utarbeta eller revidera en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter den ska också tillämpas på vägran att göra en inledande kartläggning enligt 9 § i lagen om främjande av integration.

12 §

Vägran att delta i service

En arbetssökande har inte rätt till arbetslöshetsförmåner under 60 dagar från vägran, om han eller hon utan giltig orsak vägrar att delta i annan sysselsättningsfrämjande service än arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån.

Det som föreskrivs i 1 mom. tillämpas på annan än sysselsättningsfrämjande service, om en arbetssökande vägrar delta i

1) annan honom eller henne erbjuden service enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice än undersökningar eller bedömningar av arbetsförmågan,

2) sådan honom eller henne erbjuden och av arbetskraftsmyndigheten anordnad service som ska betraktas som skälig och som är jämförbar med den service som anges i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

Om en arbetssökande genom sitt eget förfarande är orsak till att sådan service som avses i 1 eller 2 mom. inte kan ordnas för honom eller henne, anses han eller hon ha vägrat delta i servicen.

Bestämmelser om rätt till arbetslöshetsförmån för en ung person som saknar utbildning och som har vägrat att delta i frivillig utbildning finns i 2 kap. 13—16 §.

Riksdagens svar RSv 247/2016 rd

12 a §

Avbrytande av service

En arbetssökande som utan giltig orsak avbryter eller av eget förvållande måste avbryta service som avses i 12 § 1 eller 2 mom. har under 60 dagar efter avbrytandet inte rätt till arbetslöshetsförmåner.

Om personen har begärt omprövning av eller anfört besvär över ett beslut som gäller avbrytande av service och det inte kan anses att begäran om omprövning eller besvären uppenbart saknar grund, kan det inte förrän ärendet avgjorts slutligt anses att han eller hon av eget förvållande blivit tvungen att avbryta servicen på det sätt som avses i 1 mom.

Bestämmelser om rätt till arbetslöshetsförmån för en ung person som saknar utbildning och som har avbrutit frivillig utbildning finns i 2 kap. 13–16 §.

13 §

Giltig orsak att vägra delta i service och att avbryta servicen

En person har giltig orsak att vägra delta i sådan service som avses i 12 § 1 eller 2 mom. och att avbryta servicen, om

- 1) servicen inte lämpar sig för honom eller henne med beaktande av hans eller hennes hälsotillstånd eller arbets- och funktionsförmåga,
- 2) de dagliga resorna till och från platsen där servicen ordnas överstiger i genomsnitt tre timmar,
- 3) serviceanordnaren väsentligen försummar sitt ansvar för arbetarskyddet för deltagaren,
- 4) serviceanordnaren väsentligen försummar att iaktta lagstiftningen om anordnande av service eller villkoren i det avtal som ingåtts om servicen,
- 5) servicen väsentligen avviker från det som man kommit överens om i sysselsättningsplanen eller den plan som ersätter sysselsättningsplanen.

En person har giltig orsak att vägra delta i arbetskraftsutbildning och att avbryta utbildningen också om ett arbete inom branschen i fråga inte är lämpligt för honom eller henne med beaktande av hans eller hennes hälsotillstånd och arbetsförmåga eller om försörjningen för personen och dem han eller hon ska försörja inte tryggas på ett rimligt sätt under tiden för utbildningen. Försörjningen för personen och dem han eller hon ska försörja tryggas på ett rimligt sätt, om den arbetssökande har rätt till förmåner på samma nivå som arbetslöshetsförmån.

En person har giltig orsak att vägra delta i sådan service som avses i 12 § 1 eller 2 mom. eller att avbryta servicen också av någon annan orsak än en sådan som avses i 1 mom. i denna paragraf, om orsaken kan jämföras med dessa.

Riksdagens svar RSv 247/2016 rd

14 §

Upprepade förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda

Om en arbetssökande under en granskningsperiod på sex månader på det sätt som avses i 1 eller 4 § eller 9—12 a § upprepade gånger förfar klandervärt enligt en arbetskraftspolitisk bedömning, åläggs han eller hon skyldighet att vara i arbete.

— — — — —

10 kap.

Bestämmelser om förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service

2 §

Berättigade till arbetslöshetsförmåner

Under tiden för sysselsättningsfrämjande service betalas sådan arbetslöshetsförmån som den arbetssökande har rätt till medan han eller hon är arbetslös.

Arbetslöshetsförmånen betalas endast för den tid då personen i fråga är i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice avsedd arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån. Om personen är sysselsatt på heltid i över två veckor har han eller hon inte rätt till arbetslöshetsförmån.

Arbetslöshetsförmånen betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service, trots att den arbetssökande inte har rätt till förmånen när servicen inleds, om det beror på

- 1) tid utan ersättning,
- 2) skyldighet att vara i arbete,
- 3) en begränsning enligt 2 kap. 13 eller 14 § i anslutning till yrkesutbildning,
- 4) självrisktid enligt 5 kap. 13 § eller 7 kap. 10 §,
- 5) väntetid för arbetsmarknadsstöd enligt 7 kap. 2 §, eller
- 6) behovsprövning enligt 7 kap. 6 eller 7 §.

Bestämmelser om rätt till arbetslöshetsförmån för studietiden för en studerande som deltar i arbetskraftsutbildning och som inte kan betraktas som arbetslös enligt 2 kap. 1 § 2 mom. finns i 5 § i detta kapitel.

4 §

Avvikande tillämpning av denna lag under tiden för sysselsättningsfrämjande service

Om en arbetssökande har vägrat ta emot erbjudet arbete innan sysselsättningsfrämjande service inleds, betalas arbetslöshetsförmån under tiden för servicen, trots det som föreskrivs i 2 a kap. 4 §.

Under tiden för arbetskraftsutbildning och arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån tillämpas inte 2 och 2 a kap., 3 kap. 1 § 3 mom., 7 kap. 2 § eller 6 kap. 8 §.

Bestämmelser om betalning av arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning under tiden för sysselsättningsfrämjande service finns i 7 kap. 8 §.

Riksdagens svar RSv 247/2016 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ett sådant i denna lag avsett förfarande från en arbetssökandes sida som ägt rum före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 1 kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 1 kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) en ny 9 § som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

9§

Pendlingsregion

Pendlingsregionen sträcker sig 80 kilometer från personens faktiska bostad. Om det inte finns skäl att göra någon annan bedömning, betraktas som personens faktiska bostad den adress som antecknats för personen i arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 14 § i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001) 14 § 3 mom., sådant det lyder i lag 1293/2002, som följer:

Riksdagens svar RSv 247/2016 rd

14 §

Begränsningar för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte ska ordnas inom personens pendlingsregion enligt 1 kap. 9 § i lagen om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice. Med personens samtycke kan arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte ordnas också utanför pendlingsregionen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 5 a § i statstjänstemannalagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i statstjänstemannalagen (750/1994) 5 a § 3 mom., sådant det lyder i lag 1548/2011, som följer:

5 a §

I de situationer som avses i 1 och 2 mom. får tjänsten överföras utan det samtycke från tjänstemannen som avses i 5 §, om tjänsten överförs inom eller till tjänstemannens pendlingsregion. Med pendlingsregion avses ett område enligt 1 kap. 9 § i lagen om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice (916/2012).

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 99 § i beredskapslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i beredskapslagen (1552/2011) 99 § 2 mom. som följer:

Riksdagens svar RSv 247/2016 rd

99 §

Omständigheter som ska beaktas när ett arbetsförordnande ges

För vårdnadshavaren till ett barn under sju år eller ett kroniskt eller långvarigt sjukt barn får ett arbetsförordnande utanför den pendlingsregion som avses i 1 kap. 9 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) ges endast om upprätthållandet av med tanke på försvaret viktig produktion med beaktande av personens särskilda utbildning eller andra därmed jämförbara orsaker nödvändigt kräver det.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 20.12.2016

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare